

ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

8

Ἁγίου Κυρίλλου
Ἱεροσολύμων

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΡΑΚΛΗΤΟΥ
ΩΡΩΠΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Πρόλογος

Η ΜΕΤΑΝΟΙΑ είναι ο άκρογωνιαίος λίθος τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀμαρτωλότητός μας, ὁ πόνος ἐπειδὴ πικράναμε τό Θεό, ἡ ἀπόφαση γιά μιάν ἀλλαγὴ καί ἡ καταφυγὴ στήν ἐξομολόγηση ἀποτελοῦν τήν ἀπαρχή τῆς σωτηρίας μας.

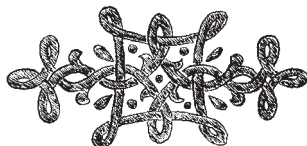
Ὁ Τίμιος Πρόδρομος καί ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ἄρχισαν τό κήρυγμά τους καλώντας σέ μετάνοια. Κανείς δέν μπορεῖ νά σωθεῖ, ἂν δέν μετανοήσει. Μόνο μέ τή μετάνοια ἕνας μέγας ληστής «λήστεψε» ἀκόμα καί τόν παράδεισο.

Εἶναι λοιπόν δαιμονική πλάνη νά παραμελοῦν οἱ χριστιανοί τή μετάνοια καί τήν ἐξομολόγηση. Βέβαια, δέν ἀναφερόμαστε στήν περίπτωση ἐκείνων πού ἰσχυρίζονται ὅτι δέν ἔκαναν τίποτα τό ἀμαρτωλό, ἢ ἐκείνων πού αὐτοσχεδιάζουν τρόπους ἐξομολογήσεως, ἐπειδὴ δέν θέλουν νά ταπεινωθοῦν καί νά σκύψουν στό πετραχήλι τοῦ πνευματικοῦ, ὅπως ἡ θεόπνευστη ἐκκλησιαστική τάξη ὀρίζει. Ἀναφερόμαστε κυρίως στήν περίπτωση πολλῶν χριστιανῶν, πού ἀρκοῦνται σέ ἄλλα «θρησκευτικά καθήκοντα» ἢ σέ μιὰ συμμετοχή στό ἱεραποστολικό ἔργο ἢ σέ νεφελώδεις συζητήσεις μέ Γέροντες, χωρίς καμιὰ διάθεση νά «φυλάξουν ὁδούς σκληράς». Ἔτσι πιστεύουν ὅτι

κατακτοῦν κορυφές, ἐνῶ πλανῶνται σέ θανατηφόρα τέλματα ἀμετανοησίας, ἀναισθησίας καί ναρκισσιμοῦ.

Ἡ ἀδιαφορία μας γιά μιάν ἀποφασιστική μετάνοια ἀποδεικνύεται ὀλοφάνερα ἀπό τήν ἐνασχόληση μέ τή ζωή καί τά σφάλματα τῶν ἄλλων.

Εἶθε τά πολλά παραδείγματα μετάνοιας, πού ἀναφέρει πιό κάτω ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἱεροσολύμων, νά μᾶς ἀνανεώσουν τό ζῆλο γιά μιὰ πραγματική μετάνοια. Εἶθε νά μᾶς βοηθήσουν στό νά ἐπισημαίνουμε καί νά ἐξομολογούμαστε χωρίς καμιάν ἐπιφύλαξη ἢ συγκάλυψη ἢ δικαιολογία ὅλες τίς μυστικές ἀρρώστιες, τίς πληγές καί τά πάθη πού λυμαίνονται τήν ψυχή μας, γιά τήν καθαρότητα τῆς ὁποίας ἔχυσε τό αἷμα Του ὁ Κύριος. Εἶθε, τέλος, ἡ μικρή ντροπή, πού δοκιμάζουμε μπροστά στόν πνευματικό, νά μᾶς ἀπαλλάξει ἀπό τήν ἀπέραντη ντροπή μπροστά σέ ἀνθρώπους καί ἀγγέλους κατά τήν ὥρα τῆς Κρίσεως.

Ἡ μετάνοια

ΦΟΒΕΡΟ κακό καί επικίνδυνη ἀρρώστια τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ἀμαρτία. Τὴν ἀπονευρώνει μέ δολιότητα καί τὴν παραδίνει παράλυτη στὴν αἰώνια κόλαση. Εἶναι ὅμως κακό πού ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ δική μας θέληση. Εἶναι καρπὸς τῆς δικῆς μας προαιρέσεως.

Φοβερό κακό εἶναι ἡ ἀμαρτία, ἀλλὰ ὄχι καί ἀθεράπευτο. Τό θεραπεύει εὐκόλα ἡ μετάνοια. Ὅση ὥρα κρατᾶει κανεῖς στό χέρι του τὴ φωτιά, ὅπωςδήποτε καίγεται. Μόλις ὅμως τὴν τινάξει, παύει νά καίγεται. Τό ἴδιο συμβαίνει καί μέ τὴν ἀμαρτία· γιατί εἶναι κι αὐτὴ μιά φωτιά πού κατακαίει τόν ἄνθρωπο. Γιά ὅσους μάλιστα δέν αισθάνονται αὐτό τό κάψιμο, λέει ἡ Γραφή: «Μπορεῖ κανεῖς νά βάλει φωτιά μέσα στόν κόρφο του, δίχως τὰ ροῦχα του νά κάψει;» (Παροιμ. 6:27).

Ἡ ἀμαρτία δέν εἶναι κανένας ἐχθρὸς πού σέ πολεμάει ἀπ' ἔξω, ἀλλὰ κακό πού φυτρώνει καί ἀναπτύσσεται μέσα σου. «Βλέπε μέ σωφροσύνη» (Παρ. 4:25), καί δέν θά νιώσεις αἰσχυρὴ ἐπιθυμία. Νά θυμᾶσαι τὴ μέλλουσα κρίση, καί οὔτε

πορνεία ούτε μοιχεία ούτε φόνος ούτε άλλη παρανομία θά σέ κυριέψει ποτέ. Όταν όμως ξεχάσεις τό Θεό, τότε θ' αρχίσεις νά σκέφτεσαι πονηρά καί νά ενεργείς παράνομα.

Στήν άμαρτία σέ σπρώχνει ό παγκάκιστος διάβολος. Σέ σπρώχνει, μά δέν μπορεί νά σέ άναγκάσει ν' άμαρτήσεις, άν έσύ αντιδράσεις. Δέν μπορεί νά σέ βλάψει, άκόμα κι άν χρόνια σέ σκανδαλίζει, άν έσύ έχεις τήν καρδιά σου κλειστή. Άν όμως χωρίς αντίδραση δεχθείς κάποια κακή έπιθυμία, πού σοῦ σπέρνει, θά σέ αΐχμαλωτίσει καί θά σέ ρίξει σέ βάραθρο άμαρτιών.

Ίσως όμως νά πεις: "Είμαι δυνατός στήν πίστη καί δέν θά μέ κυριέψει ή αΐσχηρή έπιθυμία, όσο συχνά κι άν τή δεχθῶ". Άγνοείς, φαίνεται, ότι καί τήν πέτρα άκόμα τήν κομματιάζει πολλές φορές μιá ρίζα πού εΐναι μέσα στή γη. Μή δέχεσαι λοιπόν τό σπόρο τῆς άμαρτίας, γιατί θά σοῦ διαλύσει τήν πίστη. Ξερίζωσε τό κακό πρίν άνθησει, μήπως, δείχνοντας στήν αρχή ραθυμία, άργότερα τιμωρηθείς καί δοκιμάσεις τό τσεκούρι καί τή φωτιά. Φρόντισε νά γιατρευτείς έγκαιρα, όταν βρίσκεται στήν αρχή ή βλάβη τοῦ ματιοῦ, γιά νά μή γυρεύεις άσκοπα γιατρούς, όταν θά έχεις πιά τυφλωθεΐ.

Ό διάβολος, πού άμάρτησε πρῶτος, δημιουργεΐ όλα τά κακά. Αυτό δέν τό λέω έγώ, αλλά ό Κύριος: «Ό διάβολος άμαρτάνει έξαρχής» (Α΄ Ίω. 3:8). Κανείς δέν εΐχε άμαρτήσει πρίν απ' αυτόν. Άμάρτησε ό διάβολος χωρίς τίποτα νά τόν άναγκάσει, γιατί τότε υπεύθυνος γιά τήν άμαρτία θά ήταν ό Θεός. Άπ' Αυτόν πλάστηκε άγαθός. Άμάρτησε όμως μέ τή δική του προαΐρεση, καί, άπό τό έργο του, ονομάστηκε "διάβολος". Γιατί,

ἐνῶ πρῶτα ἦταν ἀρχάγγελος, κατάντησε ὕστερα νά διαβάσει, δηλαδή νά συκοφαντήσει τό Θεό στους πρωτοπλάστους. Ἐπίσης, ἐνῶ στήν ἀρχή ἦταν πιστός ὑπηρέτης τοῦ Θεοῦ, ἔπειτα ἐγίνε σατανάς, δηλαδή ἐχθρός καί ἀντίπαλός Του. Γιατί ἡ λέξη “σατανάς” ἐρμηνεύεται “ἀντικείμενος”, δηλαδή αὐτός πού βρίσκεται στήν ἀντίθετη πλευρά, ὁ ἀντίπαλος.

Ὁ διάβολος, μετά τήν πτώση του, ὁδήγησε πολλούς στήν ἀποστασία. Αὐτός σπέρνει τίς ἁμαρτωλές ἐπιθυμίες σέ ὅσους τόν ἀκολουθοῦν. Ἀπ’ αὐτόν προέρχονται ἡ μοιχεία, ἡ πορνεία καί κάθε ἄλλο κακό. Αὐτός ὁδήγησε τόν προπάτορα στήν παρακοή καί στήν ἐξορία. Ἐξαιτίας του ὁ Ἀδάμ, ἀντί γιά τόν παράδεισο, πού καρποφοροῦσε θεσπέσιους καρπούς, κληρονόμησε τή γῆ, πού ἐβγαζε ἀγκάδια.

Τί θά γίνει τώρα;

Ἀπατηθήκαμε καί χάσαμε τόν παράδεισο. Δέν ὑπάρχει ἄραγε σωτηρία;

Τυφλωθήκαμε. Δέν θά ξαναδοῦμε ἄραγε τό φῶς;

Γίναμε ἀνάπηροι. Δέν θά ξανασταθοῦμε ἄραγε στά πόδια μας;

Μέ μιά λέξη, πεθάναμε. Ἄραγε δέν θ’ ἀναστηθοῦμε;

Ἀδελφέ μου, Αὐτός πού ἀνέστησε ἀπό τόν τάφο τόν δίκαιο Λάζαρο, δέν ἔχει τή δύναμη ν’ ἀναστήσει πολύ εὐκολότερα ἐσένα, πού εἶσαι ἀκόμα ζωντανός; Αὐτός πού ἔχυσε τό αἷμα Του γιά μᾶς, δέν θά μᾶς σώσει ἀπό τήν ἁμαρτία; Ἄς μήν ἀπελπιστοῦμε. Ἄς μή βυθιστοῦμε στήν ἀπόγνωση. Εἶναι φοβερό νά χάσουμε τήν ἐλπίδα τῆς

συγχωρήσεως. Ὅποιος δέν προσδοκᾷ τή σωτηρία, ἁμαρτάνει ἀσυλλόγιστα. Ὅποιος ὅμως ἐλπίζει σ' αὐτήν, σπεύδει νά μετανοήσει.

Τό φίδι ἐγκαταλείπει τό παλιό του δέρμα. Ἐμεῖς δέν θά ἐγκαταλείψουμε τήν ἁμαρτία; Ἡ ἄκαρπη γῆ, ἄν καλλιεργηθεῖ μέ ἐπιμέλεια, μεταβάλλεται σέ καρποφόρα. Ἐμεῖς δέν μπορούμε νά διορθωθοῦμε;

Ὁ Θεός εἶναι φιλόανθρωπος, ἀπέραντα φιλόανθρωπος. Γι' αὐτό μή λές: «Πόρνευσα, μοίχευσα, ἁμάρτησα. Καί μάλιστα ὄχι μιά φορά, ἀλλά πολλές. Ἄραγε θά μέ συγχωρήσει; Ἄραγε θά μέ ἀπαλλάξει ἀπό τήν καταδίκη;». Ἄκουσε τί λέει ὁ ψαλμωδός: «Πόσο μεγάλη, Κύριε, εἶναι ἡ ἀγαθότητά σου!» (Ψαλμ. 30:20).

Τά ἁμαρτήματά σου ποτέ δέν νικοῦν τό μέγεθος τῆς εὐσπλαχνίας τοῦ Θεοῦ. Τά τραύματά σου ποτέ δέν ξεπερνοῦν τή θεραπευτική Του δύναμη. Μόνο παραδόσου σ' Αὐτόν μέ πίστη. Ἐξομολογήσου τό πάθος σου. Πές κι ἐσύ μαζί μέ τόν προφήτη Δαβίδ: «Θά ἐξομολογηθῶ μέ εἰλικρίνεια τήν ἀνομία μου στόν Κύριο». Θ' ἀκολουθήσει τότε αὐτό πού ἀναφέρει στή συνέχεια ὁ ἴδιος στίχος: «Κι ἐσύ, Κύριε, συγχώρεσες τήν ἀσέβεια τῆς καρδιάς μου» (Ψαλμ. 31:5).

Θέλεις νά γνωρίσεις τή φιλόανθρωπία τοῦ Θεοῦ καί τό μέγεθος τῆς μακροθυμίας Του; Ἄκουσε τί ἔγινε μέ τόν Ἀδάμ: Ἐκανε παρακοή ὁ πρωτόπλαστος. Δέν μπορούσε ὁ Θεός νά τόν παραδώσει ἀμέσως στό θάνατο; Καί βέβαια μπορούσε. Τί κάνει ὅμως ὁ Φιλόανθρωπος; Τόν ἐξορίζει ἀπό τόν παράδεισο, ἀφοῦ ἦταν ἀνάξιος νά παραμένει πιά ἐκεῖ, ἀλλά τόν βάζει νά κατοικήσει ἀπέναντι, γιά νά βλέπει ἀπό ποῦ ξέπεσε καί τί

ἔχασε καί ποῦ κατάντησε, ὥστε νά μετανοήσει καί νά σωθεῖ.

Ὁ Κάιν, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος πού γεννήθηκε, ἔγινε ἀδελφοκτόνος, ἐφευρέτης κακῶν, πρόδρομος ὄλων τῶν φθονερῶν καί τῶν φονιάδων. Ἐνῶ ὅμως σκότωσε τόν ἀδελφό του, σέ τί καταδικάστηκε; «Θά ζεῖς πλέον στενάζοντας καί τρέμοντας» (Γεν. 4:12). Φοβερό τό ἔγκλημα. Μικρή ὅμως ἡ καταδίκη.

Πραγματικά, μεγάλη εἶναι ἡ φιλανθρωπία πού ἔδειξε ὁ Θεός στόν Κάιν. Μεγαλύτερη ὅμως εἶναι τούτη: Θυμήσου τήν ἐποχή τοῦ Νῶε. Ἀμάρτησαν οἱ γίγαντες καί ἀπλώθηκε στή γῆ ὑπερβολική παρανομία. Τιμωρία τῆς θά ἦταν ὁ κατακλυσμός. Μ' αὐτόν ἀπειλεῖ ὁ Θεός. Τόν ἐξαπολύει ὅμως ὕστερ' ἀπό ἑκατόν εἴκοσι ὀλόκληρα χρόνια (Γεν. 6:3)!

Βλέπεις τό μέγεθος τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Θεοῦ; Αὐτό πού πραγματοποίησε ὕστερ' ἀπό ἑκατόν εἴκοσι χρόνια, δέν μπορούσε νά τό πραγματοποιήσει ἀμέσως; Παράτεινε ὅμως τόσο πολύ τόν καιρό τῆς τιμωρίας, γιά νά δώσει χρόνο μετάνοιας. Ἄν μετανοῦσαν οἱ ἁμαρτωλοί, ὁ Θεός δέν θά ἔστειλε τήν τρομερή καί δίκαιη τιμωρία.

Ἄς ἔρθουμε τώρα καί σέ παραδείγματα ἁμαρτωλῶν πού σώθηκαν μέ τή μετάνοια.

Ἴσως κάποια ἀπό τίς γυναῖκες νά πεῖ: «Μόλυνα τήν ψυχή καί τό σῶμα μου μέ κάθε εἶδους ἀκολασίες. Ἄραγε μπορῶ νά σωθῶ;». Θυμήσου, γυναῖκα, τή Ραάβ τήν πόρνη, καί προσδόκησε κι ἐσύ τή σωτηρία. Γιατί ἂν ἐκείνη, πού ἁμάρτανε φανερά καί μπροστά σέ ὄλους, σώθηκε μέ τή μετάνοια, δέν θά σωθεῖς κι ἐσύ μέ τόν ἴδιο τρόπο;

Ζήτησε νά μάθεις πῶς σώθηκε εκείνη. Αυτό μόνο είπε: «Ὁ Θεός σας εἶναι ὁ μόνος ἀληθινός Θεός στόν οὐρανό καί στή γῆ» (Ἰησ. Ναυή 2:11). Ἀπό τή βαθειά συναίσθηση τῆς ἀκολασίας της, δέν τόλμησε νά πει, “ὁ Θεός μου”, ἀλλά “ὁ Θεός σας”. Ὁλοφάνερη ἔχει τή μαρτυρία τῆς σωτηρίας της στό στίχο τῶν Ψαλμῶν: «Θά θυμηθῶ τή Ραάβ καί τή Βαβυλώνα καί θά τίς συγκαταλέξω ἀνάμεσα σ’ ἐκείνους πού μ’ ἀναγνωρίζουν» (Ψαλμ. 86:4).

Πόσο μεγάλη εἶναι ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ! Μνημονεύει καί τήν πόρνη μέσα στήν Ἁγία Γραφή. Καί μάλιστα δέν λέει ἀπλά, «Θά θυμηθῶ τή Ραάβ καί τή Βαβυλώνα», ἀλλά προσθέτει «πού μ’ ἀναγνωρίζουν», οἱ ὁποῖες δηλαδή μέ γνωρίζουν καί μέ λατρεύουν.

Ἕγπαρχει λοιπόν σωτηρία καί γιά τούς ἄνδρες καί γιά τίς γυναῖκες. Σωτηρία, τήν ὁποία προκαλεῖ ἡ μετάνοια.

Ἄλλά κι ἂν ἀκόμα ἕνας ὀλόκληρος λαός ἀμαρτήσῃ, ἡ ἀμαρτωλότητά του δέν ξεπερνάει τή φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἰσραηλιτικός λαός στήν ἔρημο τοῦ Σινᾶ λάτρεψε τό χρυσοῦ μοσχάρι. Ὁ Θεός ὅμως δέν ἔπαψε τίς ἐκδηλώσεις τῆς φιλανθρωπίας Του. Οἱ ἄνθρωποι Τόν ἀρνήθηκαν. Ὁ ἴδιος ὅμως δέν ἀρνήθηκε τόν ἑαυτό Του. Μολονότι λάτρεψαν τό εἶδωλο, δέν σταμάτησε νά τούς εὐεργετῇ.

Καί τότε δέν ἀμάρτησε μόνο ὁ λαός. Ἀμάρτησε μαζί του καί ὁ Ἁαρών, ὁ ἀρχιερέας! Ἀναφέρει ὁ προφήτης Μωϋσῆς: «Ἦταν πάρα πολύ ὀργισμένος ὁ Κύριος καί ἐναντίον τοῦ Ἁαρών· τόσο, πού ἤθελε νά τόν ἐξοντώσῃ. Τότε, στή δύσκολη αὐτή ὥρα, προσευχήθηκα καί γιά τόν Ἁαρών,

καί ὁ Θεός τόν συγχώρησε» (πρβλ. Δευτ. 9:20).

Ἔσφαλε ὁ Δαβίδ. Καθώς σηκώθηκε τό δειλινό ἀπό τό κρεβάτι καί βημάτιζε στό δωμάτιο, κοίταζε ἀπρόσεκτα κι ἔπεσε σύντομα στό διπλό ἀμάρτημα τῆς μοιχείας καί τοῦ φόνου. Δέν νεκρώθηκε ὅμως ἡ καλή του διάθεση ν' ἀναγνωρίσει τό σφάλμα του.

Ἦρθε ὁ προφήτης Νάθαν, γιά νά τόν ἐλέγξει καί νά γιατρέψει τό τραῦμα του. Ὁ ὑπήκοος εἶπε στό βασιλιά πώς ἀμάρτησε βαριά καί πώς ὁ Θεός ἦταν ὀργισμένος μαζί του. Ὁ πορφυροφόρος Δαβίδ δέν ἀγανάκτησε. Δέν στάθηκε στό πρόσωπο τοῦ προφήτη, ἀλλά ὑψωσε τή σκέψη σ' Αὐτόν πού τόν ἔστειλε. Δέν τόν σκλήρυνε ὁ ἐγωισμός τῆς ἐξουσίας πάνω σέ τόσο πλῆθος στρατιωτῶν, πού εἶχε γύρω του, γιατί ἔφερε στό νοῦ του τόν ἀγγελικό στρατό τοῦ Κυρίου. Δοκίμασε ἀγωνία, νιώθοντας σάν ὀρατό τόν Ἄορατο. Καί ἀπάντησε στόν προφήτη, ἢ μᾶλλον στόν ἴδιο τό Θεό, πού τόν ἔστειλε: «Ἀμάρτησα στόν Κύριο!» (Β' Βασ. 12:13).

Βλέπεις τήν ταπεινοφροσύνη τοῦ βασιλιᾶ; Βλέπεις τήν ἐξομολόγησή του; Μήπως εἶχε ποτέ πρὶν ἐλεγχθεῖ ἀπό κανένα; Μήπως εἶχαν μάθει τήν ἀμαρτία του πολλοί; Ἀμάρτησε, κι ἀμέσως ὁ προφήτης παρουσιάστηκε. Μόλις τοῦ ἀπήγγειλε τήν κατηγορία, ὁ φταίχτης ὁμολόγησε τό σφάλμα του. Καί ἐπειδή τό ὁμολόγησε μέ εἰλικρινή μετάνοια, γρήγορα ἐκδηλώθηκε καί ἡ θεραπεία, ἡ συγχώρηση.

Ὁ προφήτης Νάθαν παρηγόρησε τόν Δαβίδ μέ τήν ἀναγγελία τῆς συγχωρήσεως τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος ὅμως δέν ἐγκατέλειψε τή μετάνοια. Ἀντί

για βασιλική πορφύρα, ντύθηκε πένθιμο δουλικό σάκκο. Ἐντὶ σέ χρυσοστόλιστο θρόνο, κάθησε πάνω σέ χῶμα καί στάχτη. Καί δέν κάθησε μόνο πάνω σέ στάχτη, ἀλλά καί ἔφαγε στάχτη, καθὼς ὁ ἴδιος λέει: «Τρώω στάχτη ἀντὶ γιά ψωμί καί τό νερό πού πίνω τό ἀνακατεύω μέ τά δάκρυά μου» (Ψαλμ. 101:10).

Ἔλιωσε ἀπ' τά δάκρυα τά μάτια του, πού ἔγιναν ἀφορμή νά συλλάβει τήν αἰσχυρή ἐπιθυμία: «Κάθε νύχτα λούζω τό κρεβάτι μου καί βρέχω τό στρῶμα μου μέ δάκρυα» (Ψαλμ. 6:7).

Οἱ ἄρχοντες τόν παρακαλοῦσαν νά διακόψει τή νηστεία. Αὐτός ὅμως δέν ὑποχωροῦσε. Ὀλόκληρη ἑβδομάδα νήστεψε ἀπό κάθε τροφή. Ἐν λοιπόν ἕνας βασιλιάς μέ τέτοιο τρόπο ἐκδήλωνε τή μετάνοιά του, ἐσύ, ὁ ἀπλός ἄνθρωπος, δέν θά ἐξομολογηθεῖς;

Ἀργότερα πάλι, ὅταν ἐπαναστάτησε ὁ Ἄβεσσαλώμ, ἐνῶ ὑπῆρχαν πολλοί ἄλλοι δρόμοι διαφυγῆς, ὁ Δαβίδ προτίμησε νά γλυτώσει φεύγοντας πρὸς τό ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Σάν νά προσευχόταν ἔτσι στό Λυτρωτή, πού ἔμελλε ἀπό κεῖ νά ἀναληφθεῖ στούς οὐρανοῦς. Στή δύσκολη μάλιστα ἐκείνη περίσταση, ὁ Σεμεὶ ἄρχισε νά βρίζει καί νά καταριέται τό βασιλιά. Ὁ Δαβίδ ὅμως τόν ἀντιμετώπιζε μέ ταπείνωση καί μακροθυμία, λέγοντας: «Ἀφῆστε τον! Ὁ Κύριος τοῦ εἶπε νά μέ καταριέται» (Β' Βασ. 16:10). Γιατί ἤξερε πῶς συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες ἐκείνου πού συγχωρεῖ τοὺς ἄλλους.

Βλέπεις τήν ὠφέλεια τῆς ἐξομολογήσεως; Βλέπεις ὅτι σώζονται ὅσοι μετανοοῦν;

Ὁ Ἀχαάβ, ὁ βασιλιάς τῆς Σαμάρειας, ὑπῆρξε ὑπερβολικά παράνομος, εἰδωλολάτρης, προφη-

τοκτόνος, άσεβής και άδικος. Όταν όμως μέ τή βασίλισσα Ίεζάβελ σκότωσε τόν Ναβουθαί και ήρθε ό προφήτης Ήλίας και τόν άπειλησε, άμέσως έδειξε μεάνοια. Ξέσκισε τή βασιλική ένδυμασία και φόρεσε τόν πένθιμο σάκκο. Τί είπε τότε ό φιάνθρωπος Θεός στον Ήλία; «Βλέπεις τή μεάνοια του Άχαάβ; Δέν θά τόν τιμωρήσω!» (πρβλ. Γ΄ Βασ. 20:29).

Συγχωρεί ό φιάνθρωπος Θεός τόν Άχαάβ, μολονότι έμελλε εκείνος νά συνεχίσει τίς άμαρτίες του. Ό Κύριος, βέβαια, δέν άγνοούσε τό μέλλον του, αλλά τώρα, στον καιρό τής μεάνοιας, του χαρίζει τήν άνάλογη συγχώρηση. Είναι χαρακτηριστικό του δίκαιου δικαστή νά άνταποκρίνεται κατάλληλα σέ κάθε περίπτωση πού παρουσιάζεται.

Ό βασιλιάς Ίεροβοάμ τελούσε θυσίες στό βωμό των ειδώλων. Έπειδή πρόσταξε νά συλλάβουν τόν προφήτη, πού τόν κατέκρινε για τήν ειδωλολατρία, τό χέρι του έμεινε ξερό. Μόλις δοκίμασε τήν τιμωρία του Θεού, παρακάλεσε τόν προφήτη: «Προσευχήσου στον Κύριο για μένα» (Γ΄ Βασ. 13:6). Άποτέλεσμα τής μεάνοιας ήταν νά γιατρευτεί τό χέρι του. Άν ό προφήτης γιάτρεψε τόν Ίεροβοάμ, ό Χριστός δέν μπορεί νά σώσει έσένα, συγχωρώντας τίς άμαρτίες σου;

Ύπερβολικά άμαρτωλός υπήρξε και ό Μανασσής. Πρόσταξε και πριόνισαν τόν Ήσαΐα. Μολύνθηκε μέ τήν ειδωλολατρία. Πλημμύρισε τήν Ίερουσαλήμ μέ αίματα άθών. Όταν όμως όδηγήθηκε αιχμάλωτος στή Βαβυλώνα και δοκίμασε τήν τιμωρία, έσπευσε νά θεραπευθεί μέ τή μεάνοια. Λέει ή Γραφή: «Ταπεινώθηκε βαθιά ό Μανασσής ένώπιον του Θεού των πατέρων του και

ζήτησε τό ἔλεός Του. Ὁ Κύριος ἄκουσε τή θερμὴ του προσευχή, τόν ἐπανάφερε στήν Ἱερουσαλήμ καί τοῦ ξαναχάρισε τό θρόνο του» (Β΄ Παραλ. 33:12-13). Ἐάν σώθηκε μέ τή μετάνοια αὐτός πού πριόνισε τόν προφήτη, ἐσύ, πού ἀσφαλῶς δέν ἀμάρτησες τόσο φρικτά, δέν θά σωθεῖς; Πρόσεξε, νά μὴν ἀμφιβάλλεις γιὰ τή δύναμη τῆς μετάνοιας.

Ἡ ἐξομολόγηση μπορεῖ καί τή φωτιά νά σβήσει καί τὰ θηρία νά ἡμερέψει. Ἐάν ἀμφιβάλλεις, θυμήσου τί ἔγινε μέ τόν Ἀνανία, τόν Ἀζαρία καί τόν Μισαήλ μέσα στό καμίνι τῆς Βαβυλώνας. Πόσες βρῦσες θά μπορούσαν νά σβήσουν τή φλόγα πού ἀνέβαινε σέ ὕψος σαράντα ἐννέα πήχεων; Ὅπου ὅμως ὑψωνόταν ἡ τεράστια φλόγα, ἐκεῖ σάν ποτάμι ξεχύθηκε ἡ πίστη τῶν τριῶν νέων καί ἐκεῖ ἀκούστηκε ἡ προσευχή τῆς μετάνοιας: «Δίκαιος εἶσαι, Κύριε, γιὰ ὅλα ὅσα ἐπέτρεψες νά πάθουμε, γιὰτί ἀμαρτήσαμε καί ἀνομήσαμε» (Δαν., Προσ. Ἀζαρ.: 3, 5).

Ἡ μετάνοια διέλυσε τή φλόγα! Βεβαιώσου ἀπ' αὐτό γιὰ τή δύναμή της νά σβήνει καί τή φλόγα τῆς κολάσεως.

Ἴσως ὅμως νά πεῖ κάποιος προσεκτικός ἀναγνώστης: «Ὁ Θεός ἔσωσε τοὺς τρεῖς νέους ὄχι γιὰ τή μετάνοιά τους, ἀλλὰ γιὰ τήν πίστη τους». Ἐπειδὴ ὑπάρχει κι αὐτό τό ἐνδεχόμενο, θά σᾶς παρουσιάσω καί μιάν ἄλλη περίπτωση.

Τί γνώμη ἔχετε γιὰ τόν Ναβουχοδονόσορ; Δέν μάθατε ἀπὸ τήν Ἀγία Γραφή ὅτι ἦταν ἄγριος, αἰμοβόρος, σκληρόκαρδος; Δέν ἀκούσατε ὅτι κατέστρεψε τάφους καί ξέθαψε λείψανα βασιλιάδων; Δέν ἀκούσατε ὅτι ὀλόκληρο λαὸ ἔσυρε στήν αἰχμαλωσία; Δέν ἀκούσατε ὅτι τύ-

φλωσε τό βασιλιά, ἀφοῦ πρῶτα τόν ὑποχρέωσε νά δεῖ τή σφαγή τῶν παιδιῶν του; Δέν ἀκούσατε ὅτι συνέτριψε τά Χερουβεὶμ; (Δέν ἐννοῶ, βέβαια, τοὺς ἀγγέλους - μὴ σκεφτεῖ κανεὶς τίποτα τέτοιο. Ἐννοῶ τά γλυπτά, πού κάλυπταν τὴν Κιβωτό τῆς Διαθήκης, ἀπ' ὅπου ἀκουγόταν ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ). Ὁ Ναβουχοδονόσορ βεβήλωσε ἀκόμα καὶ τό καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ. Πῆρε τό ἄγιο θυμιατήρι καὶ τό ἔστειλε σέ εἰδωλεῖο. Ἄρπαξε ὅλες τὶς ἱερές προσφορές. Ἔβαλε φωτιά κι ἔκαψε τό Ναό ἀπὸ τά θεμέλια (Β΄ Παραλ. 36:11-21).

Μέ πόσες τιμωρίες ἄξιζε νά τιμωρηθεῖ αὐτός πού σκότωσε βασιλιάδες, πού ἔκαψε ἱερά, πού αἰχμαλώτισε τό λαό, πού τοποθέτησε ἄγια σκεύη τοῦ Ναοῦ ἀνάμεσα στὰ εἰδωλα; Δέν θά ἦταν ἄξιος νά θανατωθεῖ χίλιες φορές;

Γνωρίσατε ὡς ἐδῶ τό πλῆθος τῶν ἐγκλημάτων τοῦ Ναβουχοδονόσορ. Ἐλᾶτε τώρα νά μάθετε καὶ τοῦ Θεοῦ τὴ φιλανθρωπία.

Τιμωρήθηκε ὁ θηριώδης βασιλιάς νά ζεῖ σάν ἄγριο θηρίο μέσα στὴν ἔρημο. Τιμωρήθηκε ὅμως μ' αὐτόν τόν τρόπο γιὰ νά σωθεῖ. Ἔβγαλε νύχια καὶ τρίχες σάν αὐτά πού ἔχει τό λιοντάρι, γιατί πρὶν σάν λιοντάρι ἄρπαζε τά ἄγια καὶ οὐρλιαζε. Ἐτρωγε χόρτα σάν τό βόδι, γιατί πρὶν σάν βόδι ζοῦσε, ἀγνοώντας τόν ἀληθινό Θεό, πού τοῦ εἶχε χάρισει τό βασιλικό ἀξίωμα. Ὅταν ὅμως μέ τὶς παιδαγωγικὲς αὐτὲς τιμωρίες ἀναγνώρισε τόν ὕψιστο Θεό καὶ προσευχήθηκε καὶ μετανόησε, τότε Ἐκεῖνος τοῦ χάρισε πάλι τό ἀξίωμά του (Δαν. 4:26-34).

Στόν Ναβουχοδονόσορ, πού ἀμάρτησε τόσο φοβερά καὶ μετανόησε, χάρισε ὁ Θεός τὴ συγ-

χώρηση καί τή βασιλεία. Ἐάν λοιπόν κι ἐσύ μετανοήσεις καί ζήσεις χριστιανικά, δέν θά σοῦ χαρίσει τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καί τή βασιλεία τῶν οὐρανῶν;

Φιλάνθρωπος εἶναι ὁ Κύριος. Γρήγορος στή συγχώρηση. Ἄργός στήν τιμωρία. Κανείς λοιπόν ἄς μὴν ἀπελπίζεται γιά τή σωτηρία του.

Ὁ Πέτρος, ὁ κορυφαῖος τῶν ἀποστόλων, φοβήθηκε μιά δούλη κι ἀρνήθηκε τρεῖς φορές τόν Χριστό. Μεταμελήθηκε ὅμως κι ἔκλαψε πικρά (Ματθ. 26:69-75). Τό κλάμα φανέρωνε τήν ὀλοψυχή του μετάνοια. Γι' αὐτό δέν ἔλαβε μόνο τή συγχώρηση γιά τήν ἄρνηση, ἀλλά καί τήν ἀποκατάσταση στό ἀποστολικό ἀξίωμα.

Ἐχοντας λοιπόν, ἀδελφοί, τόσα παραδείγματα ἀνθρώπων πού ἁμάρτησαν καί μετανόησαν καί σώθηκαν, πρόθυμα κι ἐσεῖς νά μετανοεῖτε καί νά ἐξομολογεῖσθε. Ἐτσι θά λάβετε τή συγχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν σας καί θ' ἀξιωθεῖτε νά κληρονομήσετε τή βασιλεία τῶν οὐρανῶν μαζί μέ ὅλους τούς ἁγίους.

